

ΤΟ ΜΩΡΟ

ΣΤΗΣ δέκα τὸ βράδυ, ὅπως συνείθιζε πάντα, ὁ λοχαγὸς Φαρδῆς ἐπέστρεψε ἀπὸ τῆς λέσχη κ' ἐπλάγιασε νὰ κοιμηθῆ. Ἐκρέμασε πρῶτα τὸν μανδύαν καὶ τὸ ξίφος του, ἐτοποθέτησε σὲ μιὰ καρέκλα τὴ στολή του καὶ στὴν ἄλλη τὸ πανταλόνι του, ἐκούρδισε τὸ ῥολοῦ του καὶ ἤπιε ἕνα ποτῆρι νερό. Ὑστερα ἔδωκε μιὰ γροθιά στὸ μαξι-

λάρι, ἔσβυσε τὸ κερί κ' ἐχώθηκε στὴ κρουβέρτα του. Ἐτσι συνείθιζε εἰκοσιπέντε τῶρα χρόνια, ἐργένης ὅπως ἦταν κ' ἐλεύθερος, χωρὶς οἰκογενειακά βάρη καὶ φροντίδες.

Ἐκεῖ ποῦ τὸν ἐπαιρνε γλυκὰ ὁ πρῶτος ὕπνος, ἀκούει ἔξαφνα ἀπ' τῆς διπλανῆς κάμαρας φωνές δυνατές μικροῦ παιδιοῦ.

— Ἄμε στὸ διάλογο, στρίγγλιο! ἐμουρμούρισε καὶ γύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρὸ νὰ τὸν ξαναπάρῃ.

Τοῦ κάκου ὁμως. Ἡ φωνές ἐξακολουθοῦσαν ὀλοένα πλιὸ δυνατές.

— Μπα, π' ἀνάθεμα τὸ λαρύγγι σου! ξαναεἶπε ὁ λοχαγὸς φουρκισμένος. Ἐτσι θὰ τὰ πᾶμε ἀπόψε;

Ἄλήθεια! κάμποσες μῆνες τῶρα οἱ σύνοικοί του, ἕνας νηόπανδρος ὑπολοχαγὸς μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ μωρό τους, δὲν τὸν ἄφηναν νὰ κοιμηθῆ μὲ τὴν ἡσυχία του.

Τῶρα τελευταῖα μάλιστα κατήγησαν ἀνυπόφοροι. Καὶ ἰδίως ὁ πατέρας μὲ χίλια δυὸ μωρόλογα πούλεγε στὸ παιδί του: «Ποῦ εἶνε τὰ μαλλάκια σου; Ποῦνε τ' αὐτάκια σου; Δεῖξε μου τὰ χεϊλάκια

σου. "Ελα, φίλησε τὸν μπαμπᾶ!" Νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! "Ἐτσι ξεμωραίνονται οἱ ἄνδρες σὰν παντρευθοῦν καὶ κάνουν παιδιά; Καὶ τὸν ἄκουε κάθε βράδυ, τὴν ἴδια ὥρα, νὰ τὰ λήη καὶ τὰ ξαναλήη, τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια, χωρὶς τελειωμό. Ἐκεῖνο μάλιστα τὸ «Φίλησε τὸν μπαμπᾶ!» τοῦ εἶχε καθήσει στὸ στομάχι. Τὸν ἐπειράζε στὰ νεῦρα.

Αὐτὴ ὅμως τὴ φορὰ ἡ φωνὴς τοῦ μωροῦ ἦσαν διαπεραστικές, λές καὶ κάποιο χέρι τοῦ ἐγδαίρνε τὸ λαιμό ἢ τῷσφιγγε νὰ τὸ πνίξῃ.

— Μπα, σὲ καλό σας! Τί διάβολο γίνετ' ἐκεῖ μέσα!

"Ἄλλες φορές, σὰν ἐγκρίνιαζε τὸ μωρό, πρόφθαινε ἡ μάνα του ἢ ὁ μπαμπᾶς καὶ τὸ καθουάχαζαν. Ἐκεῖνη τὸ νανούριζε κι' αὐτὸς τὸ χόρευε στὰ χέρια του. Ἀπόψε ὅμως τίποτε. Τὸ μικρὸ ἔσκουζε τόση ὥρα, εἶχε ξυπνήσει ὅλη τὴ γειτονιά, καὶ κανέναν ἄλλον δὲν ἀκούετο μέσα στὴν κάμαρα. Τάχα

ν' ἀποκοιμήθηκε τόσο βαρεῖα τὸ ἀνδρόγυνο καὶ δὲν ἐπῆραν ἀκόμα χαμπάρι; Καὶ τὸ καυμένο, πᾶει νὰ βαλαντώσῃ ἀπ' τὸ κλάμα. Ἐβράχνιασε πλιά καὶ θὰ τοῦ κοπῇ ἡ ἀνάσα.

— Πίσω μου σ' ἔχω, σατανᾶ! εἶπε ὁ λοχαγὸς ποῦ ξαγρύπνησε τώρα πλιά, καὶ πετάχθηκε κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι. Φορεῖ βιαστικὰ τὴ στολή του καὶ βγαίνει στὸ διάδρομο. Κάτι ἔκτακτο βέβαια θὰ συμβαίνη.

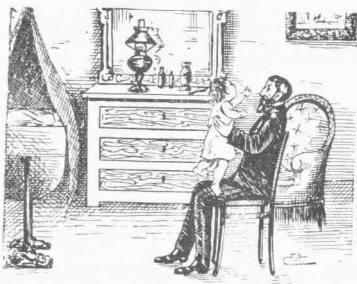

«... βλέπει μέσα ἕνα κοριτσάκι...»

Ἡ πόρτα τῶν γειτόνων του ἦταν μισοανοικτή. Μιὰ λάμπα χαμηλωμένη ἐθαπόφεγγε στὸ δωμάτιο. Ὁ λοχαγὸς κτυπάει, μὰ κανεὶς δὲν τοῦ ἀποκρίνεται. Μόνον ἡ φωνὴς τοῦ μωροῦ τοῦ ἔσχιζαν τ' αὐτιά. Δίνει μιὰ τῆς πόρτας καὶ μπαίνει μέσα. Φυχὴ ἄλλη δὲν ἐφαίνετο. Ἡ κάμαρα ἔρημη. Δίπλα στὸ συζυγικὸ κρεβάτι βλέπει μιὰ μικρὴ κούνια νὰ κουνιέται μονάχη τῆς. Ὁ λοχαγὸς πλησιάζει, παραμερίζει τὸ τοῦλι τῆς κουνουπιέρας καὶ βλέπει ἕνα κοριτσάκι πέντ' ἔξη μηνῶν νὰ βουρλοδέρνεται κουδαρασμένο μέσα στὰ σκεπάσματά του, κατακόκκινο ἀπὸ τὸ κλάμα καὶ τὸ ἀλαλητό. Μπρέ, τὸ κακόμοιρο! Τὸ ἀρπάζει γρήγορα στὰ χέρια του. Μὰ ἐκεῖνο ἐδερνότανε τόσο δυνατὰ καὶ τοῦ τίναζε μὲ τὰ ποδαράκια του κάτι κλωτσές, ποῦ λίγο ἔλειψε νὰ τοῦ φύγῃ ἀπ' τὰ χέρια. Σαστισμένος ὁ λοχαγὸς ἐκάθησε σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ ἔβαλε τὸ μωρό στὰ γόνατά του. Πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ του ποῦ ἐκρατοῦσε μικρὸ παιδί. Δὲν τὰ ἐνοστιμεύετο διόλου τὰ παιδάκια. "Ὁχ, ἀδελφέ! Μὲ τῆς κλάψες καὶ τὰ σάλια τους!

Τὸ κοριτσάκι ἔσκουζε ἀκόμα. Ὁ λοχαγὸς, γιὰ νὰ τὸ ἡμερεύσῃ, τὸ σήκωσε ψηλά, τὸ ἐταλάντευσε, τὸ ἐχόρευσε στὸν ἀέρα, τοῦ ἐτραγούδησε μ' ἕνα στρατιωτικὸ μᾶρς ποῦ ἤξευρε, καὶ στὸ τέλος τὰ

κατάφερε νά τὸ σπιάσῃ λίγο. Ἐξαφνα τὸ μικρὸ ἔπαυσε τὸ κλάμα, ἀνοιξε τὰ ματάκια του, σούφρωσε τὰ χειλάκια του, ἐξάρωσε τὴ κουκλίστικη μυτίτσα του, ἐτέντωσε τὰ χεράκια του, δύο χεράκια

«... Τὸ ἐχόρευε στὰ χέρια του...»

φαρφουρένια, καὶ μὲ τὴ ἐνστικτικὴ ἐκείνη μιμικὴ τῶν παιδιῶν, ποῦ σκέπτονται χωρὶς νὰ μιλοῦν ἀκόμα, τὸ κοριτσάκι τοῦ ἔφάνῃ σάν νὰ ἐξέφραζε κάποιαν ἐκστατικὴν χαρὰ καὶ ἐκπληξί καὶ ἐπιθυμία. Ὁ λοχαγὸς παρακολουθοῦσε τὰς κινήσεις του. Εἶδε πῶς τὸ μικρὸ ζητοῦσε νὰ πιάσῃ τὰ κουμπιὰ τῆς στολῆς του ποῦ γυάλιζαν κοντὰ στὸ φῶς τῆς λάμπας. Τὸ γεροντοπαλλήκαρο τότε ἔφερε τὸ μωρὸ σιμὰ στὸ στήθος του, κ' ἐκείνο, μὲ τὰ μι-

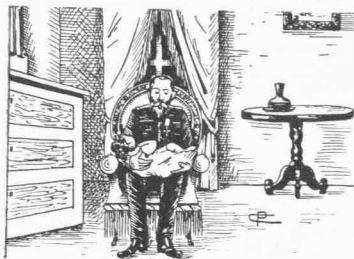
χαιδεύῃ,

κρούτσικα σάν κερένια δακτυλάκια ἀναγάλλιασε κ' ἐχαμογέλασε. Τὸ χαμόγελο ἐκείνο ἐφώτισε διὰ μιᾶς καὶ τὴ σκυθρωπὴ μορφή τοῦ λοχαγοῦ, μὲ μίαν ἐκφραση θριάμβου ὡσάν γὰ ἐνίκησε εἰς καμμίαν μάχην. Ποτέ στὴ ζωὴ του μειδιάμα γυναικὸς δὲν τοῦ εἶχε προξενήσει τέτοια συγκίνησι καὶ χαρὰ. Τὸ ἐκύτταξε καλὰ στὰ ματάκια του τὰ ἔξυπνα, στὰ τριξαναφυλλένια μαγουλάκια του, ποῦ ἐπάνω τους ἔλαμπαν ἀκόμα σάν σταλαγματιές δροσῆς τὰ δάκρυα, στὸ στοματάκι του τὸ ζωγραφιστὸ μὲ τὰ κοραλλένια χειλάκια. Ἡ ψυχὴ του ἐπλημμύριζε ἀπὸ κάποιον τρυφερὸ αἰσθημα ποῦ δὲν τὸ εἶχε φαντασθῆ ποτέ του. Ἐπλησίασε τότε τὸ μουτράκι τοῦ μωροῦ εἰς τὸ πρόσωπό του τὸ σκληραγωγημένο μὲ τὰ μεγάλα μουστάκια καὶ τοῦ εἶπε: —

«Ἔλα, φίλησε τὸ μπαμπᾶ!»
Ἄλλὰ τὸ μωρὸ ἐχάϊζε μετὰ μικρὰ του κρινοδάκτυλα τὰ χρυσᾶ σειρήτια καὶ τὰ κουμπιὰ ποῦ ἐγυάλιζαν. Ἐκεῖνος τότε ἐπροσποιήθη τὴ φωνὴ τοῦ μπαμπᾶ του καὶ μὲ τόνον τρυφερὸ, ὅσο μποροῦσε τρυφερῶτερα, τοῦ εἶπε πάλι: —

«... Τὸ ἐποποθέτησε στὰ γόνατά του...»

«Ἔλα, χρυσό μου! Φίλησε τὸ μπαμπᾶ!» Στὸ τέλος τὸ κοριτσάκι, σάν νὰ ὑπῆκουσε, ἐπρότεινε τὸ στοματάκι του καὶ ἄγγιξε μὲ τὰ ὑγρά χειλάκια του τὰ μάγουλα τοῦ λοχαγοῦ

Ήταν όμως περασμένα τὰ μεσάνυχτα και κανείς δὲν ἐφαίνετο. Τὸ καϋμένο τὸ μικρὸ θὰ ἐνύσταζε βέβαια και ἔπρεπε νὰ κοιμηθῆ. Μὰ πῶς νὰ τὸ κοιμίση, ποῦ δὲν ἤξερε νὰ τὸ νανουρίση σὰν τὴ μάνα του και τὸ μπαμπά του. Μολοντοῦτο, ἄς δοκιμάση. Ἐσηκώθη ἄρ-θιος, ἔβαλε τὸ μικρὸ στὴν ἀγκαλιά του και ἄρχισε νὰ βηματίζη στὸ δωμάτιο, λικνίζοντάς το μὲ προσοχή και μουρμουρίζοντάς ἕνα πα-λαιϊκὸ ἐπαρχιώτικο τραγοῦδι ποῦ τὸ ἤλθε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὴν ἐνθυμησί του. Τέλος πάντων κατώρθωσε νὰ τὸ ἀποκοιμίση. Ἐκαμε τότε νὰ τὸ βάλῃ στὴ κούνια του ν' ἀναπαυθῆ. Ἀλλὰ ὁ φόβος μή-πως τὸ ξυπνίσῃ μὲ καμμιὰ του ἀδέξια κίνηση, τὸν ἐμπόδισε. Καί μὲ μεγάλη προφύλαξι, ποῦ τοῦ ἔκαμνε κωμικὰς τὰς κινήσεις του, ἐκάθησε ἐλαφρὰ σὲ μιὰ πολυθρόνα, ἐτοποθέτησε τὸ μωρὸ στὰ γό-νατά του και ἔμειν' ἐκεῖ ἀκίνητος νὰ μὴ χαλάσῃ τὸν γαλήνιο ὕπνο τοῦ μωροῦ.

Μέσα στὴ βαθειὰ σιωπῇ τοῦ δωματίου ὁ λοχαγὸς ἐκύτταζε μὲ στοργὴν τὸ ἀγγελικὸ προσωπάκι του, κοιμισμένο στὰ γόνατά του.

Ἡ θερμότης τοῦ μικροῦ ἐκεί-νου πλάσματος εἰσέδουε μέσα στὰ σπλάχνα του και ἀνέβαινε στὸ κεφάλι του ὡς ἀχλὺς γλυκυτάτης μέθης. Ἡ ψυχὴ του ἐξεχειλίζε ἀπὸ ἄγνωστα συναισθήματα. Καί ἐσκέπτε-το. Ἐπάρχει λοιπὸν πράγματι αὐτὴ ἡ χαρὰ, τὴν ὁποίαν προ-ξενεῖ τὸ μικρὸ παιδί εἰς ὄσους τὸ πλησιάζουν; Καί εἶνε πραγ-ματικὴ λοιπὸν ὅλη αὐτὴ ἡ θέρμη τῆς στοργῆς ποῦ με-ταβίδει εἰς ὄσους τὸ ἀγκαλιά-ζουν; Τί γλυκεῖα γαλήνη εἰς τὰ κλεισμένα ἐκεῖνα βλεφα-ράκια, ὑπὸ τὰ ὁποῖα κοιμάται ἡ ἀθώοτης! Ἀλήθεια, τί χάρις ἔς ἐκεῖνα τὰ σγουρῶξανθα σὰν μετὰξι μαλλάκια του, στὰ ἀφράτα σὰν ροδάκινα μαγουλάκια του, σ' ἐκεῖνα τὰ χαριτωμένα μισόκλειστα λουλουδένια χειλάκια, ὅπου ἡ ἀναπνοὴ πετᾷ σὰν εὐωδία!

Ὁ λοχαγός, ὡσὰν πρώτη τότε φορὰ νὰ ἔκαμνε ἐπιθεώρηση μέσα στὴ ψυχὴ του, ἤσθάνθη ὅτι εἶχε γηράσει διὰ μιᾶς. Κάποια βαθειὰ, ἀνέκφραστη λύπη ἐχύθη μέσα στὰ σπλάχνα του, μὲ τὴ σκέψι πῶς τόσα χρόνια ἐπέρασαν ἔτσι χαμένα, τόσα χρόνια ἄγωνα τῆς ἐγωῦ-στικῆς του ζωῆς, ἡ ὁποία θὰ σδύσῃ αὔριο-μεθαῦριο στὴν ἐρημία και στὸ σκότος, χωρὶς νὰ φήσῃ τίποτε πίσω της, χωρὶς κανεὶς νὰ τὴν κλαύσῃ.

Ἐξαφνα σιγανὰ βήματα ἀκούσθησαν ἔξω στὸ διάδρομο. Τὸ νεαρὸ ἀνδρόγυνο εἶχεν ἐπιστρέψει ἀπὸ κάποιαν ἐκεῖ πλησίον γειτονικὴ συναναστροφῇ. Ἡ γυναῖκα τυλιγμένη μέσα στὴς γούνες της και

« — Σςςςς!.. Τώρα κοιμάται... »

ὁ ἄνδρας κουκουλωμένος ἕως τ' αὐτιά με τὸν μανδύαν του. Καθὼς ἀνοιξαν τὴν πόρτα κ' ἐμβῆκαν, ἀπόμειναν ἄφωνοι:

— Ἄ! λοχαγέ μου! ἐφώναξαν κατάπληκτοι.

Ὁ λοχαγός, ὡσάν ν' ἀφυπνίζετο τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἀπὸ κάποιου γλυκὸ ὄνειρο, ὕψωσε τὸ πρόσωπό του, ὑγρὸ ἀπὸ δάκρυα, ἔβαλε τὸν λιχανὸν στὰ φαρὰ μουστάκια του, τοὺς ἔκαμε νεῦμα σιωπῆς καὶ τοὺς ἐψιθύρισε σιγά:

— Σσσς!... Τώρα κοιμᾶται!...

[Μίμησις]

ΣΑΤΑΝΑΣ

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΕΘΑΜΜΕΝΩΝ

ΜΗ θαρρεῖς οἱ πεθαμμένοι πῶς ἐπέθαναν·
ὅσο βρίσκονται στὸν κόσμον ἄλλοι ζωντανοί,
θὲ νὰ ζοῦν κ' οἱ πεθαμμένοι, θὲ νὰ ζοῦν κι' αὐτοί.

Ὅταν βασιλέψῃ ὁ ἥλιος, κλεισ' τὰ μάτια σου,
κι' ἔτσι λαμπερὸ καὶ πάλι καὶ χρυσόφωτο.
κάτω ἀπὸ τὰ βλέφαρά σου θὲ νὰ τότε δῆς.

Τὸ πουλί πετᾷ καὶ φεύγει, τὸ πουλί πετᾷ·
μὰ ὅσο ἀκόμα φτερουγίζει πρὸς τὰ σύννεφα,
ἢ σκιά του ἀπομένῃ κάτω ἐδῶ στὴ γῆ.

Τῇ στερνῇ στερνῇ σου ἀνάσα, ποῦ ὅταν μίσευες
μοῦδωκες νὰ τὴν ῥουφήσω μέσ' στὰ χεῖλή σου,
μέσα μου τὴν νοιώθω τώρα, πάντα μέσα μου.

Ἄλλος σοῦ τὴν εἶχε δώσει σὰν ἐμίσευε,
ἄλλος σοῦ τὴν εἶχε δώσει σὰν ἐπέθαινε,
σ' ἄλλον θὲ νὰ τήνε δώσω κάποτε κ' ἐγώ.

Ἀπὸ στόμα σ' ἄλλο στόμα πέρασεν αὐτή,
ἀπὸ στόμα σ' ἄλλο στόμα θὰ περάσῃ αὐτή,
κι' ἔτσι πάντα θ' ἀπομείνῃ, πάντ' ἀτέλειωτη.

Μὴ θαρρεῖς οἱ πεθαμμένοι πῶς ἐπέθαναν!
ὅσο βρίσκονται στὸν κόσμον ἄλλοι ζωντανοί,
θὲ νὰ ζοῦν κ' οἱ πεθαμμένοι, θὲ νὰ ζοῦν κι' αὐτοί.

[Ἀπὸ τὴν «Μιάγκα»
τοῦ Ῥισπαίν]

ΙΩ. ΠΟΛΕΜΗΣ